

Sygn. akt III KK 617/22

POSTANOWIENIE

Dnia 22 lutego 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Ryszard Witkowski

w sprawie **A. R., P. K., Z. F., A. M.**,
skazanych z art. 258 k.k. i innych,
po rozpoznaniu w dniu 22 lutego 2023 r. w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału
stron w trybie art. 532 § 3 k.p.k.
wniosków obrońców skazanych **A. R., P. K., Z. F., A. M.** w przedmiocie
wstrzymania wykonania wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie z 26 kwietnia
2022 r. sygn. II AKa 269/20, zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego w Gorzowie
Wielkopolskim z 10 grudnia 2019 r. sygn. II K 172/18,

p o s t a n o w i ł:

na podstawie art. 532 § 1 k.p.k. a contrario - nie uwzględnić
wniosków obrońców skazanych **A. R., P. K., Z. F., A. M.** i odmówić
wstrzymania wykonania zaskarżonego kasacjami wyroku wobec
wymienionych skazanych.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim z dnia 10 grudnia
2019 r., sygn. II K 172/18, rozstrzygnął co do odpowiedzialności karnej **P. K., A. M.**
, **A. R., Z. F.** i innych oznaczonych osób.

P. K. został uznany za winnego następujących czynów, tj.:

- występku z art. 258 § 3 k.k. i za to wymierzono mu karę 6 miesięcy pozbawienia
wolności (pkt I wyroku);

- występkę z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2003.198, t.j.) w zw. z art. 65 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k., i za to wymierzono mu karę grzywny 400 (czterystu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych oraz 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności (pkt II wyroku);
- występkę z art. 258 § 1 k.k. i za to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności (pkt III wyroku);
- występkę z art. 56 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii i za to wymierzono mu karę grzywny 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych oraz 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności (pkt IV wyroku);
- występkę z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to wymierzono mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych (pkt V wyroku);
- zbrodni z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 18 § 2 k.k. w zw. z art. 148 § 1 k.k. w zb. z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i art. 12 k.k., i za to wymierzono mu karę 8 (ośmiu) lat pozbawienia wolności (pkt VI wyroku);

Na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 i 2 k.k., sąd połączył orzeczone wobec oskarżonego P. K. kary jednostkowe grzywny i pozbawienia wolności, orzekając kary łączne: 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych oraz 15 (piętnastu) lat pozbawienia wolności (pkt VII wyroku). Sąd ten także orzekł przepadek równowartości korzyści osiągniętych z popełnienia przestępstwa przez oskarżonego P. K. w kwocie 1 020 925 (jeden milion dwadzieścia tysięcy dziewięćset dwadzieścia pięć) złotych, jako równowartość 250 000 (dwustu pięćdziesięciu tysięcy) euro (pkt VIII wyroku).

A. M. został uznany za winnego następujących czynów:

- występkę z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2003.198, t.j.) w zw. z art. 65 § 1 k.k., i za to wymierzono mu karę

grzywny 400 (czterystu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych oraz karę 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności (pkt XXX wyroku);

- występku z art. 299 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 65 § 1 k.k. i za to wymierzono mu karę 2 (dwóch) lat pozbawienia wolności oraz grzywnę 150 (stu pięćdziesięciu) stawek dziennych przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych (pkt XXXI wyroku).

Ponadto sąd połączył orzeczone wobec A. M. kary jednostkowe grzywny i pozbawienia wolności, orzekając kary łączne: 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny, przyjmując wysokość jednej stawki za 100 (sto) złotych oraz 10 lat pozbawienia wolności (pkt XXXII wyroku). Sąd orzekł także przepadek równowartości korzyści osiągniętych z popełnienia przestępstwa przez A. M. w kwocie 1 020 925 (jeden milion dwadzieścia tysięcy dziewięćset dwadzieścia pięć) złotych, jako równowartość 250 000 (dwustu pięćdziesięciu tysięcy) euro (pkt XXXIII).

A. R. został uznany za winnego występku z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2003.198, t.j.) i za to wymierzono mu karę grzywny 300 (trzystu) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 50 (pięćdziesiąt) złotych oraz karę 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności (pkt XXXIV wyroku).

Sąd orzekł przepadek równowartości korzyści osiągniętych z popełnienia przestępstwa przez A. R. w kwocie 173 264 (stu siedemdziesięciu trzech tysięcy dwustu sześćdziesięciu czterech) złotych, jako równowartość 40 000 (czterdziestu tysięcy) euro (pkt XXXV wyroku).

Z. F. został uznany za winnego następujących czynów:

- występku z art. 258 §1 k.k. i za to wymierzono mu karę roku pozbawienia wolności (pkt XXXVI wyroku);

- występkę z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2003.198, t.j.) i za to wymierzono mu karę grzywny 500 (pięciuset) stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 50 (pięćdziesiąt) złotych oraz karę 7 (siedmiu) lat pozbawienia wolności (pkt XXXVII wyroku).

Ponadto sąd połączył orzeczone wobec oskarżonego Z. F. kary jednostkowe pozbawienia wolności i orzekł karę łączną 7 lat pozbawienia wolności (pkt XXXVIII wyroku).

Po rozpoznaniu apelacji obrońców oskarżonych, Sąd Apelacyjny w Szczecinie wyrokiem z 26 kwietnia 2022 r. sygn. II AKa 269/20, zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

- w stosunku do **P. K.** w ten sposób, że (pkt I wyroku):

1) uchylił orzeczenia o wymierzonych mu karach łącznych pozbawienia wolności i grzywny,

2) obniżył wymierzone mu kary jednostkowe pozbawienia wolności:

- za czyn przypisany mu w pkt. II jego części dyspozytywnej do 7 (siedmiu) lat,

- za czyn przypisany w pkt. IV jego części dyspozytywnej do 4 (czterech) lat,

- za czyn opisany w pkt. VI jego części wstępnej, uzupełniając podstawę prawną wymiaru kary za niego o przepisy art. 60 § 2 k.k. i art. 60 § 6 pkt 2 k.k., do 3 (trzech) lat,

3) wysokość stawek dziennych kar jednostkowych grzywien za czyny przypisane mu w pkt. II i IV jego części dyspozytywnej oraz za czyn opisany w pkt. V jego części wstępnej obniżył do kwoty 50 (pięćdziesięciu) złotych.

4) na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. wymierzył P. K. kary łączne 10 (dziesięciu) lat pozbawienia wolności oraz 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych;

- w stosunku do **A. M.** w ten sposób, że (pkt VII wyroku):

- 1) uchylił orzeczenia o wymierzonych mu karach łącznych pozbawienia wolności i grzywny,
- 2) karę pozbawienia wolności wymierzoną za czyn przypisany mu w pkt. XXX jego części wstępnej obniżył do 5 (pięciu) lat pozbawienia wolności,
- 3) wysokość stawek dziennych grzywien za czyn opisany w pkt. XIX jego części wstępnej i za czyn przypisany mu w pkt. XXX jego części dyspozytywnej obniżył do kwoty 50 (pięćdziesięciu) złotych,
- 4) na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 i 2 k.k. wymierzył A. M. kary łączne 5 (pięciu) lat i 6 (sześciu) miesięcy pozbawienia wolności oraz 500 (pięciuset) stawek dziennych grzywny ustalając wysokość jednej stawki na kwotę 50 (pięćdziesięciu) złotych,
- 5) uchylił zawarte w pkt. XXXIII jego części dyspozytywnej orzeczenie o przepadku równowartości korzyści majątkowych osiągniętych z popełnienia przestępstwa wydane w trybie art. 45 § 1 k.k.;

- w stosunku do **A. R.** w ten sposób, że (pkt V wyroku):

- 1) karę pozbawienia wolności wymierzoną mu za czyn opisany w pkt. XX jego części wstępnej obniżył do 2 (dwóch) lat i 6 (sześciu) miesięcy,
- 2) wysokość zawartego w pkt. XXXV jego części dyspozytywnej orzeczenia o przepadku równowartości korzyści osiągniętych w popełnionego przestępstwa wydanego w trybie art. 45 § 1 k.k. obniżył do kwoty 21 787 (dwudziestu jeden tysięcy siedmiuset osiemdziesięciu siedmiu) złotych;

- w stosunku do **Z. F.** w ten sposób, że (pkt VII wyroku):

- 1) uchylił orzeczenie o wymierzonej mu karze łącznej pozbawienia wolności,

2) karę pozbawienia wolności wymierzoną za czyn przypisany mu w pkt. XXXVII jego części dyspozytywnej obniżył do 4 (czterech) lat,

3) na podstawie art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. wymierzył Z. F. karę łączną 4 (czterech) lat pozbawienia wolności.

Ponadto sąd odwoławczy w wyroku, w zakresie czynów przypisanych P. K. (i innym oznaczonym osobom), zawierających art. 12 k.k. uzupełnił kwalifikację prawną o § 1 tego przepisu (pkt IX wyroku), a także jako podstawę wszystkich rozstrzygnięć, na podstawie art. 4 § 1 k.k. wskazał przepisy Kodeksu karnego w brzmieniu obowiązującym do dnia 23 czerwca 2020 r. (pkt X wyroku), w pozostałym zaś zakresie zaskarżony wyrok utrzymał w mocy (pkt XI wyroku).

Od tego rozstrzygnięcia kasacje na korzyść ww. skazanych wywiedli ich obrońcy, zarzucając zaskarżonemu wyrokowi: obrazę szeregu przepisów postępowania, w tym. m.in.: art. 439 § 1 pkt 2, 8, 9, 10 k.p.k., art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k., art. 391 § 1 k.p.k. w zw. z art. 167 k.p.k., art. 167 k.p.k. w zw. z art. 585 pkt 2 k.p.k. oraz rażącą obrazę prawa materialnego, a także rażącą niewspółmierność orzeczonej kary.

W tychże kasacjach, obrońcy skazanych zawarli wnioski o wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia. Ponadto obrońca skazanego P. K. zawarł także wniosek o wstrzymanie wykonania w oddzielnym piśmie.

W odpowiedzi na kasację obrońcy skazanego Z. F. prokurator wniósł o uwzględnienie kasacji w zakresie pkt II. 1 i II. 4, uchylenie zaskarżonego orzeczenia w pkt VI i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu w Szczecinie do ponownego rozpoznania, w pozostałym zaś zakresie o oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej. Ponadto prokurator wniósł o wstrzymanie wykonania orzeczonej wobec skazanego Z. F. kary do czasu rozpoznania kasacji.

W odpowiedziach na kasacje obrońców: A. M., P. K. oraz A. R., prokurator wniósł o ich oddalenie jako oczywiście bezzasadnych, a tym samym też o

nieuwzględnienie wniosków zawartych w tych kasacjach o wstrzymanie wykonania orzeczenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Na wstępie zauważyć należy, iż na mocy art. 532 § 1 k.p.k., w przypadku wniesienia kasacji, Sąd Najwyższy w istocie dysponuje możliwością wstrzymania wykonania zaskarżonego tym środkiem orzeczenia, jak i innego orzeczenia, którego wykonanie zależy od ewentualnego rozstrzygnięcia kasacji. Przywołana powyżej regulacja procesowa nie formułuje przesłanek, od których uzależnione jest wstrzymanie wykonalności zaskarżonego kasacją orzeczenia przez Sąd Najwyższy. Mając jednocześnie na uwadze wynikającą z art. 9 k.k.w. zasadę niezwłocznej wykonalności prawomocnych orzeczeń, stwierdzić należy, iż możliwość, o której mowa w art. 532 § 1 k.p.k., odnosi się do okoliczności o charakterze absolutnie wyjątkowym.

Sąd Najwyższy w niniejszym składzie podziela pogląd wyrażony w orzecznictwie, w zakresie możliwości wstrzymania wykonalności prawomocnego orzeczenia, w którego świetle: „wstrzymanie wykonalności prawomocnego orzeczenia ze względu na swoją wyjątkowość powinno być uzasadnione szczególnymi i jednoznacznymi w swej wymowie okolicznościami prowadzącymi do wniosku, że wykonanie kary przed rozpoznaniem kasacji spowodowałoby dla skazanego zbyt poważne i w zasadzie nieodwracalne następstwa” (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 23 maja 2022 r. sygn. V KK 130/22; podobnie: postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 22 stycznia 2020 r., sygn. III KK 5/20; postanowienie Sądu Najwyższego z 18 listopada 2003 r., sygn. IV KK 347/03). Tego rodzaju następstwo może zaistnieć wówczas, gdy już pobieżna analiza kasacji, nakazuje przewidywać ewentualność jej przyszłego uwzględnienia. Sąd Najwyższy nadto zauważa, iż nadzwyczajny charakter kasacji i związane z nim skutki procesowe zastosowania instytucji przewidzianej w art. 532 § 1 k.p.k. prowadzą do wniosku, że wstrzymanie wykonania orzeczenia może nastąpić wówczas, kiedy ewentualność uwzględnienia kasacji jawi się jako wysoce prawdopodobna.

W realiach niniejszej sprawy niewątpliwie taką okoliczność może stanowić zarzut zaistnienia bezwzględnej przyczyny odwoławczej, przewidzianej w art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 6 k.p.k., podniesiony w kasacji obrońcy skazanego Z. F. w odniesieniu do przestępstwa przypisanego skazanemu w pkt XXVI wyroku Sądu Okręgowego w Gorzowie Wielkopolskim, kwalifikowanego z art. 258 § 1 k.k., którego w myśl art. 101 § 1 pkt 3 k.k. karalność ustała w realiach tej sprawy z dniem 22 lutego 2015 r. Jednak autor nie wykazał nieodwracalnych poważnych skutków dla skazanego, które mogłyby powodować wykonanie wyroku skazującego, w sytuacji gdy za drugi z czynów pozostających w zbiegu rzeczywistym, kwalifikowany z art. 43 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 1997 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U.2003.198, t.j.) Z. F. wymierzono karę grzywny 500 stawek dziennych, przyjmując wysokość jednej stawki za 50 złotych oraz karę 4 lat pozbawienia wolności. Jednocześnie nie wykazał, aby i w tej części prawdopodobieństwo uwzględnienia kasacji było równie wysokie.

Ponieważ zarzuty podniesione w kasacji względem rozstrzygnięcia Sądu Apelacyjnego w Szczecinie skazującego Z. F. za przypisane mu przestępstwo w pkt. XXXVII orzeczenia sądu a quo nie tworzą tożsamego prawdopodobieństwa jej uwzględnienia, a samo ewentualne uchylenie orzeczeń sądów I i II instancji w części wskazanej pkt II. 1 i II. 4 kasacji, w konsekwencji umorzenie postępowania w zakresie czynu z pkt. XXXVI orzeczenia sądu a quo, nie implikuje uchylenia zaskarżonego wyroku Sądu Apelacyjnego w Szczecinie w całości, uprawnia do stwierdzenia - nie przesądzając w tym miejscu w żadnej mierze końcowej oceny zasadności wniesionych kasacji - iż brak jest podstaw do wstrzymania wykonania kary.

Do podobnej konkluzji prowadzi analiza materiałów postępowania oraz uzasadnień wniosków o wstrzymanie wykonania orzeczenia zawartego w kasacjach obrońców: P. K., A. M. i A. R., albowiem nie zawierają one żadnych okoliczności, które – w ocenie Sądu Najwyższego w niniejszym składzie - uzasadniałyby wstrzymanie wykonania zaskarżonego orzeczenia.

Kierując się przedstawionymi motywami, Sąd Najwyższy rozstrzygnął jak w części dyspozytywnej niniejszego postanowienia.